

СТАНОВИЩЕ

От доц.д-р Александър Борисов Пенков,дм

Катедра Хигиена,мед.екология и хранене- София

Относно: конкурс за заемане на Академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Хигиена „ с единствен кандидат гл.асистент д-р Ваня Атанасова Бойчева - Бирданова,дм

Конкурсът за доцент по Хигиена е обявен за нуждите на Факултета по медицина,катедра „хигиена,медицинска екология, проф.заболявания и медицина на бедствените ситуации“ при МУ Плевен.Той е обявен със Заповед 580/04.04.2017 г. на Ректора на МУ-Плевен.

Гл.асистент д-р Бирданова е завършила медицина в ВМИ-Плевен през 1986 година и е на работа като редовен асистент в катедра „хигиена,медицинска екология, проф.заболявания и медицина на бедствените ситуации“ при МУ – Плевен от 1990 год. В момента е главен асистент с преподавателски стаж над 26 години. Има признати специалности по „Обща хигиена“ и „Хранене и диететика“,а от 2015 година придобива ОНС „Доктор“ по Обща хигиена .Изкарала е курсове за обучение по английски и френски език, „Актуални проблеми на медицинската педагогика“, и курс за обучение по „Етични проблеми на научно-изследователската работа“,организиран от МУ-Плевен. Преминала е обучителен семинар : Metabolic syndrome. Classical and New Risk Factors for CV diseases в Му-Плевен. Участва в Национална кампания по здравословно хранене „Хранене и хронични заболявания“.

В настоящият конкурс д-р Бирданова е представила автореферат от дисертационния си труд на тема: „Проучване на храненето и хранителния статус на студенти от медицински специалности“.

Освен това представя и списък от научна продукция, която наброява 103 заглавия. Списъкът съдържа 43 реални публикации, 3 от които в чужбина. В реалните си публикации д-р Бирданова е самостоятелен автор в от тях,в 16 е първи автор, а в останалите е втори и последващ автор.Научните статии са публикувани в престижни наши списания като „Наука диететика“, „ScriptaScientificaMedica“, „Българско списание за обществено здраве“, „Trakia Journal of Sciences“, „Социална медицина“, и др.

Представен е и списък с резюмета на 24 участия в научни форуми в България и 10 в чужбина.В тях кандидатката е първи автор в 14 от научните съобщения,втори автор в 9 и трети и последващ автор в останалите 11.

Д-р Бирданова представя списък на публикации на цитирани нейни статии от други автори в 4 чужди списания, така както и на 12 цитирания в български списания. Има 3 публикации с импакт фактор общо 7,64.

Д-р Бирданова представя и подробна авторска справка за участие в научно-изследователски проекти с особена научна и практическа стойност като : „Хигиенно-екологично проучване на храненето и хранителния статус на студенти от медицински специалности“; Намери изследователите навсякъде и споделяйте“;

„Проучване на биохимични маркери за хранителен прием на микронутриенти- серумни нива на фолати и витамин В12 при магистри бакалавриот медицински специалности“; „Проучване на генотипа (единични нуклеотидни полиморфизми във FADS1 гените“ ; Храната-история, символ и лекарство, с фокус върху бобовите храни“.

Посочените данни маркират, че повечето от научната й продукция е нейно лично дело.

Научните трудове на кандидатката са основно в областта на науката за хранене, като проучванията й в тази насока могат да се диференцират в следните направления:

I. Приноси по тематичното направление: Хигиена на храненето

1. Извършено е ретроспективно комплексно аналитично проучване на храненето, хранителният статус и поведенческите фактори на риска при високообразована популационна група в сферата на общественото здраве. Установена е висока честота на поднормеността при младите жени, както и широко разпространение на свръхтегло и затлъстяване при младите хора на възраст 19-30 години, които са в съответствие с резултатите, получени при националните проучвания.

2. Предложен е оригинален подход при оценката на адекватния фолатен прием/фолатен статус като ключов критерий за идентифициране на характеристиките на здравословния модел на хранене. Осигурено е доказателство за надеждност на националната база данни за съставяне на българските хранителни продукти с установена добра валидност между получените данни за прием на храни, източници на фолати, и измерените серумни фолатни нива.

3. За целите на нутрициологията са проучени възможностите на английските електронни бази данни за съставяне на хранителните продукти, както и е предложен съвременен вариант за класификация на българските хранителни продукти, в съответствие с европейските критерии.

4. Анализирани са съвременните тенденции на българската хранителна политика и актуалността на храненето и безопасността на храните днес, като водещ проблем на общественото здравеопазване.

II. Приноси по тематичното направление: Трудова медицина и свързаните с труда болести

1. Проучени и определени чрез измерване са пропорциите на 80 компютърни True type шрифта. Показана е възможността информацията на екрана да бъде съобразена с особеностите на човешкото зрение чрез използване на ергономично издържани компютърни шрифтове.

1. Направена е хигиенно-ергономична характеристика на българските клавиатурни подредби. Убедително е доказано физиологичното несъответствие на фонетичната компютърна подредба, при която сумарното варване на пръстите на лявата ръка е значително по-голямо от това на пръстите на дясната ръка (№11, №12).

2. Проучени са фактори на работната среда и организацията на труда прилица в контакт с пластмаси, работещи в шивашката промишленост, заварчици и работници с професионална експозиция на шум.

Изработени са препоръки за превенция на професионалните увреждания при изследваните рискови групи.

3. Оценени са познанията на медицинските специалисти относно рисковете от инфектиране с кръвно преносими биопатогени и подготовката им за превенция. Обоснован е професионалният риск при медицинския персонал в болничните заведения от въздействието на биологични фактори и необходимостта от оптимизиране на мерките за превенция.

III. Приноси по тематичното направление: Хигиена на населените места.

1. Извършена е характеристика на екологичната ситуация в град Плевен, като са проследявани интензитетът и динамиката на основните атмосферни замърсители и комуналния шум.

2. Обусловена е необходимостта от мерки за подобряване на акустичната среда в град Плевен, предвид получените неблагоприятни резултати за динамиката на комуналния шум през изследвания 10-годишен период (1995-2005 г.) и установените тенденции за очакваните средни нива в близките години.

IV. Приноси по тематичното направление: промоция на здраве и профилактика на болестите

1. Проучено е отношението на плевенските родители към прилагането на ваксини от Имунизационния календар на България.

2. Потвърдена е значимостта на термичната обработка на козето мляко/сирене в домашни условия, както и използването на лични предпазни средства в професионални условия от ветеринарни работници, като важни фактори в превенцията на бруцелозата в България през последните години (№ 22).

При анализа на цялостната научна продукция на д-р Христова, считам че най-съществени са научните ѝ приноси при проучванията върху хранителното поведение, антропометричния хранителен статус и физическата активност при млади хора на възраст . Маркирани са взаимовръзките между модела на хранене, нивата на физическа активност и антропометричните показатели.

С практическо значение са и проучванията, касаещи неблагоприятните характеристики по отношение начин на хранене при младите хора, хранителните дефицити и представената интервенционна програма за подобряване модела на хранене при тях.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р Бирданова има над 26 години преподавателски опит и преподава на студенти по медицина-семестриално обучение и стажант лекари. Освен това участва в чуждоезиковото обучение на студенти от МУ-Плевен, както и в колежанско обучение по следните специалности: медицински сестри, акушерки, инспектори обществено здраве, рехабилитатори и здравен мениджмънт. Средната ѝ годишна учебна натовареност за последните 5 години е 370 часа.

Кандидатката членува в Българското дружество по хранене и диететика, Българска и Европейска асоциация по обществено здраве. Владее компютърни умения и ползва добре руски, английски и френски езици.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: На основание цялостния анализ на научната продукция на гл.асистент д-р Ваня Бирдеанова и придобитият ѝ преподавателски опит, считам че отговаря на наукометричните критерии за Академична длъжност „доцент“ и с препоръката да разшири и задълбочи научните си изследвания по отношение хранителния прием и хранителния статус за населението у нас, препоръчвам да ѝ бъде гласувано научното звание „доцент“ по научната специалност „Хигиена“.

28.05.2017 год.

Изготвил становището :

Доц.д-р Александър Пенков, дм